

[Elmqvist.]

hedsforvaring, Arbejdshus eller Ungdomsfængsel. Afgørelsen af alle disse Spørgsmaal vil, saaledes som der saa udmærket blev gjort Rede for saavel af Professor Krabbe som af Kontorchef Lucas ved det omtalte Møde i Kriminalistforeningen, bero paa en nøje Afvejen af en Række psykologiske Betragtninger og Hensyn, en Afvejen, der bliver saare vanskelig at foretage, og hvortil der vil kræves betydelig kriminal-psykologisk Opøvelse, og hvis heldige Udfald i høj Grad vil afhænge af, om en saadan Opøvelse og Evne er til Stede.

Men tror man da virkelig, at den Mand, der hentes ind fra sin Butik eller fra sit Haandværk, eller hvorfra det nu er, fire Gange om Aaret, er i Stand til at øve denne fine psykologiske Kunst, vil være i Stand til at foretage alle disse Distinktioner mellem mere eller mindre Tilregnelighed, vil kunne afgøre, om Forbryderen i Gerningsøjeblikket befandt sig i mangelfuld Udvikling, Svækkelse eller Forstyrrelse af Sjælsevernerne, alt saaledes som det nævnes i Straffelovens § 17, eller hvis Straf efter § 17 ikke anses for heldig, uden at der er Tale om fuld Utilregnelighed, om den paagældende da bør anbringes i Sindssygehospital, i Kur- eller Plejeanstalt, Helbredelsesanstalt; eller endelig, om vedkommende, i Stedet for i Fængsel, skal anbringes paa ubestemt Tid i Arbejdshus, Sikkerhedsforvaring eller Ungdomsfængsel.

Om alt dette, om Forbryderen skal behandles paa den ene eller den anden Maade, er det Domstolene skal skønne, den Dag den nye Straffelov skal sættes i Funktion. Det er ikke længere saaledes, som efter den nuværende Straffelov, at den ene Forbryder skal i det Rum, den anden i det Rum. Nej, Dommeren skal efter nøje Studium af de enkelte Forbrydere og Forbrydelser udfylde de Rammer, den nye Straffelov giver.

Jo mere jeg har syslet i den forløbne Vinter med disse Spørgsmaal, des mere klart er det kommet til at staa for mig, at det vil være i høj Grad letsindigt at overlade ikke til de skolede Jurister, men til Lægmand — for efter Regeringsforslaget er det jo Lægmandene, der har den afgørende Stemme — at afstikke Grænserne for alle disse forskellige Foranstaltningers Anvendelse, og derfor er jeg tilbøjelig til at mene, at den Vej, Rigsadvokaten anviser, at de juridiske Dommere, hvis man gennemfører Justitsministerens Forslag, skal have det afgørende Ord ved Landsretten, er den rigtige Vej i første Omgang. Jeg er blevet mere og mere tilbøjelig til at mene, at skal det frie Raaderum,

den nye Straffelov giver, blive til Gavn, svare til de Forventninger, man stiller til den, maa vi ogsaa i alle de vanskelige Spørgsmaal der, hvor Afgørelsen skal træffes efter udpræget kriminalpsykologiske Hensyn, overlade i alt Fald Begyndelsen til de øvede, trænede Hjerner, til Hjerner, der har den Opgave som Livsgerning, og Hjerner, som gennem Udøvelse af denne Gerning faar den Erfaring, der er lige saa nødvendig for Dommeren paa hans Felt som for os andre paa de Felter, hvor vor Gerning ligger.

Endnu skal jeg kun angaaende Domsmandsinstitutionen bemærke, at vi mener, som det er gjort gældende af den ærede Ordfører, at det er en Fejl ved Domsmandsinstitutionen, saaledes som den er foreslaaet af den højtærede Minister, at Meddomsmændene kun skal medvirke i fire Dage. Det bliver alt for meget lejlighedsvis Arbejde for dem. Risikoen bliver alt for stor for, at deres Afgørelser, da det kun er disse ganske faa Gange, de skal udføre dette Arbejde, vil blive alt for udpræget følelsesbestemte og følelsesbetonede. Vi foreslaar til Afhjælpning deraf, at Meddomsmændene skal fungere 12 Gange aarlig. Der er efter vor Mening ingen Tvivl om, at dette, at Meddomsmanden ved, at nu er det et Hverv, han skal udøve ikke blot faa, men flere Gange, straks fra Begyndelsen vil bevirke, at han vil være tilbøjelig til at indrette sig derpaa, om jeg saa maa sige: vil gaa dybere ind i Opgaven og tillige selvfølgelig ogsaa vil faa større Erfaring i dens Udøvelse.

Ud fra disse Betragtninger, som jeg her paa mit Partis Vegne har gjort gældende, mener vi, at der bør udvises stor Forsigtighed overfor dette nye Princip Gennemførelse i Retsplejen. At vi ved vort Ændringsforslag har naaet det rette, anser jeg aldeles ikke for givet; vi er, som jeg har sagt, ikke naaet til Afslutning af vore Overvejelser, og jeg er tilbøjelig til at mene, at der ogsaa for de Sagers Vedkommende, som vi henlægger til Meddomsmændene, af Hensyn til den nye Straffelov bør gøres Indskrænkninger med Hensyn til Meddomsmændenes Medvirkning. Vi er imidlertid blevet tvunget til, saaledes som jeg har udtalt, allerede paa dette Tidspunkt at møde frem med et Forslag, som vi maa anbefale at stemme for, idet vi haaber til Efteraaret efter en fornyet Drøftelse og Forhandling at kunne fremkomme med et Forslag, som under et tilbørligt Hensyn til de Betragtninger, jeg har gjort gældende, i endnu videre Grad bliver et Forsøg med Domsmandsinstitutionen begrænset til de